

Mistrzowie rysunku. Dzieła z kolekcji Barbary Piaseckiej-Johnson

Mistrzowie rysunku. Dzieła z kolekcji Barbary Piaseckiej-Johnson

Galeria Wystaw Czasowych II piętra

5 grudnia 2010 r. – 6 lutego 2011 r.

Kurator wystawy: **Katarzyna Jursz-Salvadori**

W 20 lat po niezapomnianej wystawie *Opus Sacrum*, na której po raz pierwszy zaprezentowane zostały szerokiej publiczności znakomite dzieła sztuki (malarstwo, rzeźba, rysunek i rzemiosło artystyczne) zgromadzone przez polską kolekcjonerkę, Barbarę Piasecką-Johnson, Zamek Królewski w Warszawie ponownie gościł Jej zbiory. Tym razem prezentowano jedynie rysunki. Można było podziwiać blisko 100 arcydzieł europejskich mistrzów od XV do XX wieku.

Publiczność nieczęsto ma okazję obcować z dziełami sztuki rysunkowej – ze względu na kruchość, wrażliwość na światło podłoża, przeważnie papierowego, nie są one prezentowane na stałych ekspozycjach, lecz pieczołowicie przechowywane w tekach, pudłach, czy szufladach i jedynie przez czas krótki eksponowane na wystawach.

Rysunek, choć pełni przede wszystkim rolę służebną w stosunku do innych technik artystycznych, jako pierwszy etap w procesie twórczym, jest również pierwszym najbardziej bezpośrednim i spontanicznym zapisem idei twórcy, która zrodziła się w jego umyśle i sercu. Zanim artysta weźmie do ręki pędzel i farby, dłuto, czy rylec, najpierw przelewa swój pomysł na papier za pomocą ołówka, kredki, tuszu, akwareli lub gwaszu. Rysunek można porównać do odręcznego pisma, które najlepiej odzwierciedla charakter twórcy.

Do rangi przedmiotu kolekcjonerstwa awansował rysunek dopiero w XVI wieku. Wiele wybitnych zbiorów rysunku powstało w wyniku działalności kolekcjonerskiej rodów królewskich i arystokratycznych. W ostatnich czasach cieszy się on coraz większym zainteresowaniem kolekcjonerów.

Kolekcję rysunków dawnych mistrzów Barbary Piaseckiej-Johnson stanowił młody zespół, którego początki sięgały lat 80. XX wieku. Był to zbiór bardzo różnorodny, zarówno pod względem tematycznym, jak i technik rysunkowych, a także szkół artystycznych.

Na jego zasadniczą część złożyły się dzieła o tematyce sakralnej: sceny ze Starego i Nowego Testamentu, czy postaci świętych, szczególnie św. Franciszka z Asyżu (7 wizerunków) i św. Antoniego Padewskiego (6 wizerunków); znalazły się tu także przedstawienia o charakterze świeckim: pejzaż, akt, czy portret.

Oprócz monochromatycznych szkiców, czy rysunków studyjnych, zaprezentowano kompozycje rysunkowe, będące dojrzałą kreacją artystyczną, a także kilka grafik oraz barwne gwasze na pergaminie Giovanniego Battisty Castello (1545 – 1639) i Josepha Goupy (1689 – 1769), które należy zaliczyć do gatunku malarstwa.

Na wystawie pokazano dzieła najwybitniejszych artystów włoskich, takich, jak: Andrea Mantegna (1431 – 1506), Leonardo da Vinci (1452 – 1519), Sandro Botticelli (1444/1445 – 1510), Jacopo Negretti, zw. Palma Młodszy (1548 – 1628), Guido Reni (1575 – 1642), Giovanni Benedetto Castiglione (1609 – 1664), Luca Giordano (1634 – 1705), Giovanni Battista Tiepolo (1696 – 1770).

Zaprezentowani zostali również francuscy mistrzowie: François Perrier (1590 – 1650), Valentin Lefèvre (1642 – po 1680), Jean-Baptiste van Loo (1684 – 1745), Jean-Robert Ango (zm. 1773), Louis-Félix De La Rue (1730 – 1777), Philippe-Louis Parizeau (1740 – 1801), Jean Pierre Norblin de la Gourdain (1745 – 1830).

W eksponowanej kolekcji znalazły się także rysunki szkoły niemieckiej, m.in. Georga Friedricha Hocha (1751 – 1812) i Michaela Probenera (zm. 1701) oraz holenderskiej i flamandzkiej: Nicolaasa Verkolje (1673 – 1746), Sary Troost (1732 – 1803), czy Theodoora van Thuldena (1606 – 1669).

Niektóre z prezentowanych dzieł były już obecne na wystawie *Opus Sacrum*, inne wystawione zostały w Zamku po raz pierwszy. Ekspozycja stworzyła unikalną okazję obejrzenia z bliska arcydzieł sztuki rysunkowej, które rzadko lub w ogóle zwykle nie są przedstawiane szerokiej publiczności. Przechowywane najczęściej w gabinetach rycin i rysunków jako element zbiorów muzealnych, udostępniane są jedynie wąskiemu gronu badaczy w celach studyjnych, za specjalnym zezwoleniem.

Katarzyna Jursz-Salvadori – kurator wystawy
Zamek Królewski w Warszawie

Giovanni Francesco Romanelli, *Madonna z Dzieciątkiem, św. Janem Chrzcicielem*,

Semplice da Verona,

Giovanni Battista Tiepolo, *Matka Boska ukazująca się*

św. Franciszkiem i św. Katarzyną

Franciszkanin
w ekstazie

św. Katarzynie i św.
Hieronimowi

Wystawa była czynna: od **wtorku** do **soboty** w godz.: **10.00 – 16.00**, w **niedziele** w godz. **11.00 – 16.00**. Ceny biletów: **10 zł** – bilet normalny, **5 zł** – ulgowy.

Wydarzeniami towarzyszącymi były: niedzielne spotkania wokół wystawy, wykłady, oferta edukacyjna Pracowni Działań Muzealnych.

